

Accepted Manuscript

Accepted Manuscript (Uncorrected Proof)

Title: Predicting Aging Perception Based on Personality Traits in Older Adults Visiting Health Centers in Mashhad

Authors: Mahdi Davoudi Baghban¹, Mostafa Rad², Mojtaba Mohammadi³, Ehsan Mosa Farkhani⁴, Mohammad Reza Ghasemi^{2,*}

1. *Student Research Committee, Department of Nursing, School of Nursing and Midwifery, Sabzevar University of Medical Sciences, Sabzevar, Iran.*
2. *Department of Nursing, School of Nursing and Midwifery, Iranian Research Center of Healthy Aging, Sabzevar University of Medical Sciences, Sabzevar, Iran.*
3. *Iranian Research Center on Healthy Ageing, Sabzevar University of Medical Sciences, Sabzevar, Iran.*
4. *Department of Epidemiology, School of Health, Management & Social Determinants of Health Research Center, Mashhad University of Medical Sciences, Mashhad, Iran.*

***Corresponding Author:** Mohammad Reza Ghasemi, Department of Nursing, Nursing and Midwifery School, Iranian Research Center on Healthy Aging, Sabzevar University of Medical Sciences, Sabzevar, Iran. E-mail: Ghasemimr901@gmail.com

To appear in: **Salmand: Iranian Journal of Ageing**

Received date: 2024/04/09

Revised date: 2024/06/30

Accepted date: 2024/07/01

First Online Published: 2024/09/27

This is a “Just Accepted” manuscript, which has been examined by the peer-review process and has been accepted for publication. A “Just Accepted” manuscript is published online shortly after its acceptance, which is prior to technical editing and formatting and author proofing. Salmand: Iranian Journal of Ageing provides “Just Accepted” as an optional service which allows authors to make their results available to the research community as soon as possible after acceptance. After a manuscript has been technically edited and formatted, it will be removed from the “Just Accepted” Website and published as a published article. Please note that technical editing may introduce minor changes to the manuscript text and/or graphics which may affect the content, and all legal disclaimers that apply to the journal pertain.

Please cite this article as:

Davoudi Baghban M, Rad M, Mohammadi M, Mosa Farkhani E, Ghasemi MR. [Predicting Aging Perception Based on Personality Traits in Older Adults Visiting Health Centers in Mashhad (Persian)]. Salmand: Iranian Journal of Ageing. Forthcoming 2024. Doi: <http://dx.doi.org/10.32598/sija.2024.3876.1>

Doi: <http://dx.doi.org/10.32598/sija.2024.3876.1>

نسخه پذیرفته شده پیش از انتشار

عنوان: پیش بینی ادراک از پیری براساس ویژگی های شخصیتی سالمندان مراجعه کننده به مراکز بهداشتی شهر مشهد

نویسندگان: مهدی داودی باغبان^۱، مصطفی راد^۲، مجتبی محمدی^۳، احسان موسی فرخانی^۴، محمدرضا قاسمی^{۲*}

۱. گروه پرستاری، دانشکده پرستاری و مامایی، دانشگاه علوم پزشکی سبزوار، ایران.
۲. گروه پرستاری داخلی و جراحی، دانشکده پرستاری و مامایی، مرکز تحقیقات سلامت سالمندان، دانشگاه علوم پزشکی سبزوار، ایران.
۳. مرکز تحقیقات سلامت سالمندان، دانشگاه علوم پزشکی سبزوار، سبزوار، ایران.
۴. گروه اپیدمیولوژی، دانشکده بهداشت، مرکز تحقیقات مدیریت و عوامل اجتماعی سلامت، دانشگاه علوم پزشکی مشهد، مشهد، ایران.

***نویسنده مسئول:** محمدرضا قاسمی، گروه پرستاری داخلی و جراحی، دانشکده پرستاری و مامایی، مرکز تحقیقات سلامت سالمندان، دانشگاه علوم پزشکی سبزوار، ایران. ایمیل: Ghasemimr901@gmail.com

نشریه: سالمند: مجله سالمندی ایران

تاریخ دریافت: 1403/1/21

تاریخ ویرایش: 1403/4/10

تاریخ پذیرش: 1403/4/11

این نسخه «پذیرفته‌شده پیش از انتشار» مقاله است که پس از طی فرایند داوری، برای چاپ، قابل پذیرش تشخیص داده شده است. این نسخه در مدت کوتاهی پس از اعلام پذیرش به صورت آنلاین و قبل از فرایند ویراستاری منتشر می‌شود. نشریه سالمند گزینه «پذیرفته‌شده پیش از انتشار» را به عنوان خدمتی به نویسندگان ارائه می‌دهد تا نتایج آن‌ها در سریع‌ترین زمان ممکن پس از پذیرش برای جامعه علمی در دسترس باشد. پس از آنکه مقاله‌ای فرایند آماده‌سازی و انتشار نهایی را طی می‌کند، از نسخه «پذیرفته‌شده پیش از انتشار» خارج و در یک شماره مشخص در وبسایت نشریه منتشر می‌شود. شایان ذکر است صفحه آرایی و ویراستاری فنی باعث ایجاد تغییرات صوری در متن مقاله می‌شود که ممکن است بر محتوای آن تأثیر بگذارد و این امر از حیطة مسؤلیت دفتر نشریه خارج است.

لطفا این گونه استناد شود:

Davoudi Baghban M, Rad M, Mohammadi M, Mosa Farkhani E, Ghasemi MR. [Predicting Aging Perception Based on Personality Traits in Older Adults Visiting Health Centers in Mashhad (Persian)]. *Salmand: Iranian Journal of Ageing*. Forthcoming 2024. Doi: <http://dx.doi.org/10.32598/sija.2024.3876.1>

Doi: <http://dx.doi.org/10.32598/sija.2024.3876.1>

Abstract:

Objectives: It is necessary to better understand the factors related to aging perception in older adults because of its important role in their quality of life and health and due to the increase in their number. It seems that personality traits are one of the factors influencing aging perception. Hence, this research aimed to study the prediction of aging perception based on personality traits in older adults.

Methods & Materials: Multistage sampling was used in this cross-sectional descriptive and analytical study to select 215 of the older adults visiting health centers in Mashhad based on the inclusion-exclusion criteria. After obtaining written consent from the participants, Barker's Brief Aging Perceptions Questionnaire (B-APQ) and the short form of Goldberg's questionnaire for measuring the Big Five personality traits were used for data collection. The data were analyzed using t-test, ANOVA, and regression in SPSS 16.

Results: The research population consisted of 144 (67.6%) male and 69 (32.4%) female participants. Their mean age was 68.4 ± 7.03 years. The results of the regression analysis indicated that responsibility ($P=0.02$), extroversion ($P=0.008$), and neurosis ($P<0.001$) could predict aging perception in the participants. The coefficient of determination suggested that the research model was able to explain 22% of the variance in aging perception.

Conclusion: Based on the results of this research, it is suggested that health policy makers and specialists in mental health consider offering focused educational programs to strengthen the personality traits of responsibility and extroversion and to decrease the personality trait of neuroticism thereby increasing the level of aging perception in older adults.

Keywords: Self Concept, Personality, Aged

چکیده

اهداف: با افزایش تعداد افراد سالمند و نقش مهم ادراک از پیری بر کیفیت زندگی و سلامتی سالمندان، درک بهتر عوامل مرتبط با ادراک از پیری ضروری است. به نظر می‌رسد یکی از عوامل تاثیرگذار بر ادراک از پیری، ویژگی‌های شخصیتی باشند، بنابراین مطالعه حاضر با هدف بررسی پیش‌بینی ادراک از پیری براساس ویژگی‌های شخصیتی در بین سالمندان انجام شد.

مواد و روش‌ها: مطالعه حاضر به روش توصیفی - تحلیلی و به صورت مقطعی انجام شد. در این مطالعه ۲۱۵ سالمند مراجعه کننده به مراکز بهداشتی شهر مشهد بر اساس معیارهای ورود و خروج به روش نمونه‌گیری چند مرحله‌ای انتخاب شدند. داده‌ها پس از اخذ رضایت‌نامه کتبی با استفاده از نسخه کوتاه پرسشنامه‌های ادراک از پیری بارکر و ویژگی‌های شخصیتی گلدبرگ جمع‌آوری و با نرم افزار SPSS 16 و آزمون‌های آماری تی تست، آنووا و رگرسیون تجزیه و تحلیل شدند.

یافته‌ها: میانگین سنی شرکت‌کنندگان در این مطالعه $68/4 \pm 7/03$ بود که $67/6\%$ (۱۴۴ نفر) آن‌ها مرد و $32/4\%$ (۶۹ نفر) زن بودند. نتایج تحلیل رگرسیون نشان داد که مسئولیت‌پذیری ($P = 0/02$)، برون‌گرایی ($P = 0.008$) و روان‌رنجوری ($P < 0/001$) می‌توانند ادراک از پیری در سالمندان را پیش‌بینی کنند. با توجه به ضریب تبیین، مدل پژوهش حاضر قادر به تبیین $0/22$ از ادراک از پیری است.

نتیجه‌گیری: با توجه به نتایج مطالعه حاضر پیشنهاد می‌شود که سیاست‌گذاران عرصه سلامت و متخصصان سلامت روان، برنامه‌های آموزشی متمرکز بر تقویت ویژگی‌های شخصیتی مسئولیت‌پذیری و برون‌گرایی و کاهش ویژگی شخصیتی روان‌رنجوری و در نتیجه افزایش سطح ادراک از پیری سالمندان را مورد توجه قرار دهند.
واژگان کلیدی: ادراک از خود، شخصیت، سالمند

طبق گزارش‌های ارائه شده توسط سازمان ملل، ایران یکی از سریع‌ترین رشد‌ها را در زمینه افزایش تعداد سالمندان دارد (۱). سازمان بهداشت جهانی در سال ۲۰۱۵ بر ضرورت اتخاذ تدابیری در جهت ترویج سالمندی سالم و جوامعی که به دنبال تقویت مشارکت افراد سالمند به عنوان اعضای فعال در جامعه هستند تاکید کرد. برای انجام هر چه بهتر این کار، ابتدا جوامع باید درک درستی از سالمندی و چالش‌های مرتبط با افزایش سن ایجاد کنند، چرا که تجربیات متفاوتی از سالمندی در میان افراد مسن وجود دارد (۲، ۳). در واقع به ادراک ذهنی و واکنش‌های عاطفی افراد مسن به چالش‌های فیزیکی، روانی و اجتماعی مرتبط با فرآیند پیر شدن، ادراک از پیری گفته می‌شود (۴) که نوع ادراک از پیری می‌تواند تاثیرات قابل توجه مثبت و یا منفی، بر روی سلامتی و رفاه افراد سالمند داشته باشد (۵). ادراک از پیری منفی با مشکلات حافظه، علائم بیماری آلزایمر، بهبود آهسته‌تر، کیفیت خواب ضعیف، اختلالات قلبی-عروقی و کاهش توانایی در انجام رفتارهای مرتبط با سلامت و عملکرد بدنی مرتبط است (۶-۹). در مقابل، ادراک از پیری مثبت با رفتارهای سالم‌تر، طول عمر بیشتر، عملکرد شناختی بهتر، شادی بیشتر، افسردگی و چاقی کمتر، افزایش مشارکت در فعالیت‌های اجتماعی و رفتارهای پیشگیرانه بهداشتی و کاهش محدودیت‌های فیزیکی در انجام فعالیت‌های زندگی روزمره همراه است (۷، ۱۲-۱۰). وضعیت ادراک از پیری در سالمندان متأثر از عوامل متعددی است که شامل عوامل فردی مانند نوع نگرش به پیری، وضعیت سلامت، مذهب، سن ذهنی، وضعیت اقتصادی، وضعیت تأهل، میزان رضایت از پیری، آگاهی در زمینه سالمندی و همچنین عوامل اجتماعی مانند نوگرایی، تبعیض سنی و روابط اجتماعی و خانوادگی می‌باشد. با ورود به دوره سالمندی، درک و تجارب افراد از فرآیند پیری افزایش می‌یابد و این ادراک در مراحل مختلف چرخه سالمندی (سالمند جوان، پیر و خیلی پیر) متفاوت است و سالمندان با سن ۷۵ سال و بالاتر دیدگاه منفی‌تری دارند (۱۳). مطالعات نشان داده‌اند که عوامل فردی متعددی بر روند پیری تاثیر می‌گذارند که یکی از مهمترین این عوامل، ویژگی‌های شخصیتی هستند (۱۴) که ممکن است در نحوه شکل‌گیری تجربیات و ادراک مثبت و یا منفی افراد سالمند تاثیرگذار باشند.

اصطلاح «شخصیت» به تنوع در الگوهای تفکر، احساس و رفتار افراد اشاره دارد. ویژگی‌های شخصیتی عموماً توسط مدل پنج عاملی شخصیت^۱ (FFM) توصیف می‌شوند که عبارت‌اند از: روان‌رنجوری^۲، برون‌گرایی^۳، گشودگی به تجربه^۴، توافق‌پذیری^۵ و مسئولیت‌پذیری^۶ (۱۵). تحقیقات نشان داده‌اند که شخصیت می‌تواند در انطباق با چالش‌های مرتبط با افزایش سن نقش مهمی ایفا کند، در نتیجه شخصیت به سلامت و طولانی‌تر شدن عمر کمک می‌کند. ویژگی‌های شخصیتی همچنین می‌توانند پیش‌بینی‌کننده‌های مهمی برای دستاوردهای کلیدی زندگی مانند موفقیت در عرصه‌های عاطفی، کاری، رفاه، سلامتی و طول عمر باشند و با دیدگاه‌ها و نگرش‌های افراد در ارتباط هستند (۱۶). ویژگی‌های شخصیتی با مشخص کردن اولویت‌های فرد، بر روی تفسیر فرد از محیط اطراف

^۱ Five Factor Model

^۲ Neuroticism

^۳ Extraversion

^۴ Openness to experience

^۵ Agreeableness

^۶ Conscientiousness

خود، فرآیند انطباق، تفکر، عملکرد، رفتار و احساسات و همچنین سلامت جسمانی و روانی فرد در طول عمرش نقش اساسی دارند (۱۷).

باتوجه به اهمیت و تأثیرگذاری ادراک از پیری در گذراندن دوره سالمندی و وجود تفاوت‌های بین فردی قابل توجه در نحوه درک پیری، تعیین پیش‌بینی‌کننده‌هایی که تفاوت‌های بین فردی را در مسیر شکل‌گیری ادراک از پیری توضیح می‌دهند، ضروری است (۱۸، ۱۹). ویژگی‌های شخصیتی از جمله عواملی هستند که ممکن است بر این ادراک تأثیرگذار باشند، چرا که تأثیر مهمی در نحوه انطباق فرد با تجربیات منفی و مثبت مرتبط با افزایش سن دارند (۲۰). به عنوان مثال، مطالعه منیجه و همکاران (۲۰۲۰) نشان داده است که خوش‌بینی می‌تواند به عنوان یک پیش‌بینی‌کننده مثبت برای ادراک از پیری سالمندان عمل کند که این نشان‌دهنده تأثیر قابل توجه این ویژگی شخصیتی بر دیدگاه‌های فردی سالمندان است (۲۱). بدنبال کسب این آگاهی، مراقبان و متخصصان حوزه سلامت قادرند تا با درک بهتری از نیازها و انتظارات سالمندان، خدمات مراقبتی و مشاوره‌ای مناسب‌تری را به آن‌ها ارائه داده و با طراحی برنامه‌های مداخله‌ای موثرتر و هدفمندتر از بروز ادراک منفی از پیری و عوارض آن پیشگیری و در نتیجه موجب بهزیستی سالمندان شوند. بنابراین مطالعه حاضر برای اولین بار در بین سالمندان ایرانی با هدف تعیین پیش‌بینی ادراک از پیری بر اساس ویژگی‌های شخصیتی سالمندان طراحی شده است.

روش:

در مطالعه حاضر که از نوع توصیفی تحلیلی به روش مقطعی انجام شد، جامعه آماری مورد بررسی، سالمندانی بودند که در سال ۱۴۰۲ به مراکز بهداشت شهر مشهد مراجعه کردند. حجم نمونه با لحاظ نمودن اندازه اثر ۰/۱۴، خطای نوع اول ۰/۰۵ و توان آزمون ۹۰ درصد و تعداد متغیر مستقل برابر ۱۸ با استفاده از نرم افزار G*Power برابر ۱۹۵ نفر محاسبه شد که در ادامه خروجی نرم افزار G*Power آمده است، سپس با در نظر گرفتن ۱۰٪ ریزش نمونه‌ها حجم نمونه ۲۱۵ نفر تعیین شد و افراد سالمند به روش نمونه‌گیری چند مرحله‌ای انتخاب شدند، به این صورت که از هر کدام از ۵ مرکز بهداشت اصلی شهر مشهد، دو پایگاه جامع خدمات سلامت به تصادف انتخاب و از بین پرونده‌های سالمندان موجود در مراکز که دارای معیارهای ورود بودند، باتوجه به تعداد افراد تحت پوشش و حجم کلی نمونه، ۶۹ نفر از مرکز اصلی شماره یک (پایگاه‌های امامت و پایداری)، ۳۳ نفر از مرکز اصلی شماره ۲ (پایگاه‌های سلمان و خاوران)، ۷۱ نفر از مرکز اصلی شماره ۳ (پایگاه‌های امام موسی کاظم و بهمن)، ۷ نفر از مرکز اصلی ثامن (پایگاه‌های امام خمینی و شمس‌الشموس) و ۳۶ نفر از مرکز اصلی شماره ۵ (پایگاه‌های سیدی و فداییان) به صورت تصادفی انتخاب و جهت شرکت در مطالعه دعوت شدند. معیارهای ورود به مطالعه، سن ۶۰ سال یا بالاتر، داشتن رضایت آگاهانه برای شرکت در مطالعه، توانایی پاسخگویی به سوالات پرسشنامه و معیارهای خروج، ابتلا به مشکلات شناختی (دمانس، اختلال در حافظه کوتاه مدت)، مصرف داروهای اعصاب و روان و معلولیت بود. داده‌ها پس از اخذ رضایت‌نامه آگاهانه کتبی با استفاده از پرسشنامه دموگرافیک و نسخه کوتاه پرسشنامه‌های ادراک از پیری بارکر و ویژگی‌های شخصیتی گلدبرگ جمع‌آوری شدند.

F tests - Linear multiple regression: Fixed model, R² deviation from zero

Analysis:	A priori: Compute required sample size	
Input:	Effect size f ²	= 0.14
	α err prob	= 0.05
	Power (1-β err prob)	= 0.90
	Number of predictors	= 18
Output:	Noncentrality parameter λ	= 27.3000000
	Critical F	= 1.6627466
	Numerator df	= 18
	Denominator df	= 176
	Total sample size	= 195
	Actual power	= 0.9008501

پرسشنامه دموگرافیک: این پرسشنامه شامل آیت‌های سن، جنس، وضعیت تاهل، تحصیلات، ابتلا به بیماری مزمن (دیابت، فشارخون یا مشکلات قلبی)، وضعیت اشتغال، نحوه زندگی، وضعیت سلامت خودارزیاب، مصرف دخانیات (سیگار و قلیون)، رعایت رژیم غذایی سالم، ورزش و فعالیت بدنی، مراجعه دوره‌ای منظم به پزشک و وضعیت اقتصادی بود.

نسخه کوتاه پرسشنامه ادراک از پیری بارکر^۷: این پرسشنامه توسط بارکر، هانلون، مکگی، هیکی و کونروی (۲۰۰۷) ساخته شده است. پرسشنامه دارای ۱۷ سؤال است و پنج بُعد را شامل می‌شود که عبارت‌اند از: الف) سیر پیش‌رونده (سوالات ۱-۳)؛ ب) نتایج مثبت (سوالات ۴-۶)؛ کنترل مثبت (سوالات ۷-۹)؛ ج) نتایج و کنترل منفی (سوالات ۱۰-۱۴) و د) واکنش‌های احساسی (سوالات ۱۵-۱۷). پرسشنامه با مقیاس پنج‌درجه‌ای لیکرت از ۵ (کاملاً موافقم) تا ۱ (کاملاً مخالفم) نمره‌دهی می‌شود، به استثنای گویه‌های ۱۰ تا ۱۷ که برعکس نمره‌گذاری می‌شوند (۲۲). بازه نمرات این پرسشنامه ۸۵-۱۷ است که هر چه فرد سالمند نمره بیشتری از این پرسشنامه کسب کند نشان‌دهنده ادراک از پیری بالاتری است. این پرسشنامه در ایران توسط لیلا صادق‌مقدم و همکاران (۲۰۱۶) با استفاده از روایی محتوا، صوری و سازه (با استفاده از تحلیل عاملی تاییدی) اعتبارسنجی شد که روایی آن ۹۴ درصد و پایایی آن با توجه به آلفای کرونباخ ۷۵ درصد به دست آمد (۲۳). همچنین آلفای کرونباخ این پرسشنامه در مطالعه حاضر ۰/۷۷ محاسبه شد.

نسخه کوتاه پرسشنامه پنج عامل بزرگ شخصیت گلدبرگ^۸: این پرسشنامه فرم کوتاه‌تری از پرسشنامه‌ی پنج عامل بزرگ شخصیت گلدبرگ (۱۹۹۹) است که براساس نتایج پژوهش خرمائی (۱۳۸۵) ساخته شده است و دارای ۲۵ سؤال و ۵ بعد روان‌رنجوری (سوالات ۴، ۹، ۱۳ و ۱۸)، توافق‌پذیری (سوالات ۲، ۷، ۱۶ و ۲۱)، مسئولیت‌پذیری (سوالات ۳، ۸، ۱۲ و ۱۷)، برون‌گرایی (سوالات ۱، ۶، ۱۱، ۱۵ و ۲۰) و گشودگی به تجربه (سوالات ۵، ۱۰، ۱۴ و ۱۹) است که با مقیاس پنج‌درجه‌ای لیکرت از ۵ (کاملاً موافق) تا ۱ (کاملاً مخالف) نمره‌دهی می‌شود. نمره‌گذاری این پرسشنامه در تمام موارد یکسان نیست و گویه‌های ۲، ۶، ۸، ۹، ۱۰، ۱۵، ۱۷، ۱۸، ۱۹ و ۲۱ بصورت معکوس نمره‌گذاری می‌شوند. برای تعیین روایی پرسشنامه از تحلیل عاملی به روش مولفه‌های اصلی استفاده شد

⁷ Brief Aging Perceptions Questionnaire

⁸ Goldberg's Big Five Personality Factors Questionnaire

و برای تعیین پایایی پرسشنامه از ضریب آلفای کرونباخ استفاده شد که ضرایب آلفای کرونباخ این پرسشنامه در بعدهای روانرنجوری، گشودگی به تجربه، مسئولیت‌پذیری، توافق‌پذیری و برون‌گرایی به ترتیب عبارتند از ۰/۸۳، ۰/۶۹، ۰/۸۱، ۰/۸۳ و ۰/۷۲ بود (۲۴). همچنین پایایی پرسشنامه از طریق آلفای کرونباخ برای مطالعه حاضر ۰/۸۶ محاسبه شد.

اطلاعات مدنظر مطالعه از طریق پرسشنامه مبتنی بر مصاحبه با افراد شرکت‌کننده توسط محقق در بازه زمانی آذر تا بهمن ۱۴۰۲ اخذ شد. در نهایت داده‌های جمع‌آوری شده با نرم افزار SPSS 16 و روش‌های آمار توصیفی مانند درصد فراوانی، میانگین و انحراف معیار و آزمون‌های آماری استنباطی تی تست (برای مقایسه نمرات ادراک از پیری در دو گروه مستقل)، آنوا (برای مقایسه نمرات ادراک از پیری در بیش از دو گروه مستقل)، رگرسیون چند متغیره و ضریب همبستگی پیرسون تجزیه و تحلیل شدند. پیش فرض‌های انجام رگرسیون چند متغیره شامل نرمال بودن توزیع داده‌ها، همخطی بین متغیرهای مستقل و همسانی واریانس‌ها مورد کنترل قرار گرفتند. سطح معناداری کمتر از ۵ درصد در نظر گرفته شد.

یافته‌ها:

طبق نتایج میانگین سنی افراد سالمند شرکت‌کننده در مطالعه $7/03 \pm 68/4$ بود و بیشتر شرکت‌کنندگان مرد (۶۷٪/۶) ۱۴۴ نفر، متاهل (۸۶٪/۴) ۱۸۴ نفر، زیر دیپلم (۵۹٪/۲) ۱۲۶ نفر و غیر شاغل (۸۴٪) ۱۷۹ نفر بودند. سایر مشخصات دموگرافیک در جدول شماره ۱ نمایش داده شده‌اند. همچنین میانگین و انحراف معیار نمره کل ادراک از پیری شرکت‌کننده‌های مطالعه $8/12 \pm 60/43$ بود.

جدول ۱: فراوانی مشخصات دموگرافیک سالمندان شرکت کننده در مطالعه

متغیر	تعداد (درصد) / میانگین (انحراف معیار)
سن	۶۸/۴ ± ۷/۰۳
جنسیت	مرد ۱۴۴ (۶۷/۶)
	زن ۶۹ (۳۲/۴)
وضعیت تاهل	متاهل ۱۸۴ (۸۶/۴)
	مجرد ۲۹ (۱۳/۶)
تحصیلات	بی سواد ۵۵ (۲۵/۸)
	زیر دیپلم ۱۲۶ (۵۹/۲)
	دیپلم و بالاتر ۳۲ (۱۵)
وضعیت اقتصادی	ضعیف ۱۴۳ (۶۷/۱)
	متوسط ۶۱ (۲۸/۶)
	خوب ۹ (۴/۲)
وضعیت اشتغال	شاغل ۳۴ (۱۶)
	غیر شاغل ۱۷۹ (۸۴)
نحوه زندگی	با همسر ۹۵ (۴۴/۶)
	با همسر و فرزندان ۸۷ (۴۰/۸)
	با فرزندان ۱۱ (۵/۲)
	تنها ۱۵ (۷)
	سایر ۵ (۲/۳)
ابتلا به بیماری مزمن	بله ۱۴۹ (۷۰)
	خیر ۶۴ (۳۰)
مراجعه منظم دوره‌ای به پزشک (در ۶ ماه گذشته)	بله ۱۲۶ (۵۹/۲)
	خیر ۸۷ (۴۰/۸)
سلامت خودارزیاب	خیلی خوب ۳۱ (۱۴/۶)
	خوب ۹۸ (۴۶)
	متوسط ۶۶ (۳۱)
	بد و خیلی بد ۱۸ (۸/۵)
مصرف دخانیات	بله ۱۵ (۷)
	خیر ۱۹۸ (۹۳)
رعایت رژیم غذایی سالم	بله ۱۴۹ (۷۰)
	خیر ۶۴ (۳۰)
ورزش و فعالیت بدنی (حداقل ۳۰ دقیقه و ۳ روز در هفته)	بله ۱۳۵ (۶۳/۴)
	خیر ۷۸ (۳۶/۶)

جدول شماره ۲ شامل میانگین ادراک از پیری براساس متغیرهای دموگرافیک سن و جنسیت می‌باشد. یافته‌ها نشان داد که سن با میانگین نمره ادراک از پیری ارتباط معکوس دارد و با افزایش سن میانگین نمره ادراک از پیری کاهش می‌یابد ($P < 0/05$). همچنین میانگین نمره ادراک از پیری مردان نسبت به زنان سالمند بیشتر بود ($P < 0/05$). اما در مدل رگرسیون نهایی هیچکدام از متغیرهای سن و جنسیت در مدل باقی نماندند.

جدول شماره ۳ شامل میانگین و انحراف معیار ابعاد ویژگی‌های شخصیتی می‌باشد. طبق یافته‌ها ابعاد توافق‌پذیری با میانگین نمره $2/18 \pm 18/84$ و برون‌گرایی با میانگین $4/04 \pm 31/17$ از سایر ابعاد ویژگی‌های شخصیتی بالاتر بوده‌اند.

جدول شماره ۴ ضریب همبستگی بین ابعاد ویژگی‌های شخصیتی و ادراک از پیری را نشان می‌دهد. یافته‌ها نشان‌دهنده ارتباط آماری معنادار و معکوسی بین بعد روان‌رنجوری و ادراک از پیری ($r = -0.35$, $P < 0.001$) بود و سایر ابعاد ویژگی‌های شخصیتی که عبارتند از برون‌گرایی ($r = 0.28$, $P < 0.001$)، توافق‌پذیری ($r = 0.19$), مسئولیت‌پذیری ($r = 0.38$, $P < 0.001$) و گشودگی ($r = 0.36$, $P < 0.001$) با ادراک از پیری ارتباط آماری معنادار و مستقیمی داشتند.

جدول ۲: میانگین و انحراف معیار نمره ادراک از پیری بر اساس متغیرهای سن و جنسیت

ادراک از پیری		طبقه‌بندی	متغیر
P-value	میانگین (انحراف معیار)		
۰/۰۰۵	$62/1 \pm 7/62$	≤ 65	سن
	$60/36 \pm 7/68$	65-70	
	$60 \pm 7/09$	70-75	
	$56/42 \pm 9/68$	> 75	
۰/۰۰۷	$61/47 \pm 7/95$	مرد	جنسیت
	$58/27 \pm 8/09$	زن	

جدول ۳: میانگین و انحراف معیار ابعاد ویژگی‌های شخصیتی

ویژگی‌های شخصیتی	
متغیر	میانگین (انحراف معیار)
روان رنجوری	۱۰/۲۹ ± ۴/۴۷
توافق پذیری	۱۸/۸۴ ± ۲/۱۸
مسئولیت پذیری	۱۴/۷۲ ± ۳/۱۴
برون گرایی	۱۷/۳۱ ± ۴/۰۴
گشودگی	۱۴/۴۹ ± ۳/۳۲

جدول ۴: ضریب همبستگی بین ابعاد ویژگی‌های شخصیتی و ادراک از پیری

ادراک از پیری	روان رنجوری	برون گرایی	توافق پذیری	مسئولیت پذیری	گشودگی
r					
P value					
r	-۰/۳۵۷				
P value	۰/۰۰۰				
r		-۰/۰۹			
P value		۰/۱۵			
r			۰/۳۲		
P value			۰/۰۰۰		
r				۰/۳۱	
P value				۰/۰۰۰	
r					۰/۶۱
P value					۰/۰۰۰
r					
P value					

نتایج تحلیل رگرسیون خطی رابطه ادراک از پیری با ابعاد ویژگی‌های شخصیتی در جدول شماره ۵ نمایش داده شده است. مسئولیت‌پذیری ($B = 0.47$, $SE = 0.2$, $P = 0.02$) بیشترین ارتباط را با ادراک از پیری داشت به طوری که با افزایش یک نمره در مسئولیت‌پذیری، نمره ادراک از پیری ۰/۴۷ افزایش خواهد یافت. پس از آن برون‌گرایی بیشترین ارتباط را با ادراک از پیری داشت ($B = 0.36$, $SE = 0.13$, $P = 0.008$) به طوری که با افزایش یک نمره در برون‌گرایی، نمره ادراک از پیری ۰/۳۶ افزایش خواهد یافت. همچنین روان‌رنجوری با ادراک از پیری ارتباط معکوس داشت ($B = -0.43$, $SE = 0.11$, $P < 0.001$) و با افزایش یک نمره در روان‌رنجوری، نمره ادراک

از پیری ۰/۴۳ کاهش می‌یابد. ابعاد گشودگی ($B = 0.27$, $SE = 0.19$, $P = 0.16$) و توافق‌پذیری ($B = -0.001$, $SE = 0.24$, $P = 0.99$) هیچ ارتباطی با ادراک از پیری نداشتند. مدل نشانگر آن است که متغیر ویژگی‌های شخصیتی می‌تواند ۰/۲۲ از واریانس متغیر ادراک از پیری را پیش‌بینی کند.

جدول ۵: برآورد ضرایب رگرسیونی خطی چندگانه ویژگی‌های شخصیتی براساس ادراک از پیری

ادراک از پیری					
95% Confidence interval for					
متغیر	B	انحراف معیار	P value	B	
	کران بالا	کران پایین			
روان‌رنجوری	-۰/۴۳	۰/۱۱	۰/۰۰۰	-۰/۶۷	-۰/۲
برون‌گرایی	۰/۳۶	۰/۱۳	۰/۰۰۸	۰/۰۹	۰/۶۲
توافق‌پذیری	-۰/۰۰۱	۰/۲۴	۰/۹۹	-۰/۴۹	۰/۴۸
مسئولیت‌پذیری	۰/۴۷	۰/۲۰	۰/۰۲	۰/۰۶	۰/۸۷
گشودگی	۰/۲۷	۰/۱۹	۰/۱۶	-۰/۱۱	۰/۶۶
خلاصه مدل	$R^2 = 0/22$ $F(13,59) = 0/000$				

بحث:

هدف اصلی این مطالعه تعیین نقش ویژگی‌های شخصیتی در پیش‌بینی ادراک از پیری سالمندان بود. نتایج مطالعه ما نشان داد که از بین ابعاد پنج‌گانه ویژگی‌های شخصیتی، سه بعد مسئولیت‌پذیری، برون‌گرایی و روان‌رنجوری می‌توانند ادراک از پیری را پیش‌بینی کنند. این یافته‌ها تا حدودی مشابه با نتایج مطالعه رستمی و همکاران (۲۰۲۱) است که نشان داد ویژگی‌های شخصیتی قادر به توضیح ۱۱٪ از واریانس امید، ۱۶٪ از واریانس حمایت اجتماعی ادراک شده و ۳۴٪ از واریانس کیفیت زندگی مرتبط با سلامت هستند (۲۵). همچنین نتایج مطالعه برایانت^۹ و همکاران (۲۰۱۶) نشان داد که مدل رگرسیونی قادر به توضیح ۳۳٪ از واریانس ضایعات روانی-اجتماعی، ۳۱٪ از واریانس تغییر فیزیکی و ۲۰٪ از واریانس رشد روانی از حوزه‌های نگرش به سالمندی هستند (۱۰). این شباهت‌ها ممکن است بیانگر نقش مهم ویژگی‌های شخصیتی در تعدادی از جنبه‌های مرتبط با سلامت روان باشد. این امر بر اهمیت در نظر گرفتن ویژگی‌های شخصیتی به عنوان متغیرهای مهم در تحقیقات مرتبط با سلامت روان تاکید می‌کند. با این حال تفاوت‌های موجود در درصدهای تبیین شده توسط ویژگی‌های شخصیتی می‌تواند بیانگر تاثیر متفاوت این ویژگی‌ها بر جنبه‌های مختلف زندگی فردی باشد. همچنین اختلافات در

⁹ Christina Bryant

درصدهای بدست آمده ممکن است به دلیل تفاوت در جمعیت نمونه، متغیرهای مورد بررسی، روش‌های اندازه‌گیری یا تفاوت‌های فرهنگی و اجتماعی که بر ادراک از پیری و سایر متغیرهای مرتبط با سلامت روان اثر می‌گذارند، باشد.

یافته‌های مطالعه حاضر نشان می‌دهد که سالمندان با سطوح روان‌رنجوری بالا، ادراک از پیری کمتری را گزارش می‌دهند که این یافته در راستای مطالعات قبلی است. نتایج مطالعات کورنت (۲۰۱۹) و برایانت (۲۰۱۶) نشان داد که روان‌رنجوری پایین، نگرش به پیری مثبت‌تری را پیش‌بینی می‌کند (۱۰، ۲۶). همچنین وون و همکاران (۲۰۲۰) نشان دادند که در سالمندان مبتلا به دیابت کسانی که روان‌رنجوری پایین‌تری دارند، کیفیت زندگی بهتری را تجربه می‌کنند (۲۷). علاوه بر این، مطالعه روپرشت و همکاران (۲۰۱۹) نشان داد که روان‌رنجوری با آگاهی از تغییرات منفی وابسته به سن مرتبط است (۲۸). در همین راستا، مطالعه چن^{۱۰} و همکاران (۲۰۲۰) نشان داد که سالمندان با سطوح روان‌رنجوری بالاتر مستعد نشخوار فکری و در نهایت سطوح بالاتری از اضطراب و افسردگی می‌باشند (۲۹). در تبیین این یافته‌ها می‌توان گفت که افراد روان‌رنجور نسبت به سایر افراد، مستعد درگیر شدن در رویدادهای منفی زندگی می‌باشند که منجر به درک بیشتر احساسات منفی شده و با قرار دادن خودشان در شرایطی که خودپنداره منفی آن‌ها تقویت می‌شود وقایع را منفی‌تر ارزیابی کرده و یا مشکلاتی را گزارش می‌کنند که رخ نداده‌اند (۳۰).

طبق یافته‌های مطالعه حاضر، سالمندان دارای سطح مسئولیت‌پذیری بالاتر درک بهتری از سالمندی خود دارند و بهتر می‌توانند با چالش‌های مرتبط با سن سازگار شوند که با نتایج مطالعات کورنت (۲۰۱۹) و برایانت (۲۰۱۶) همسو است که نشان دادند مسئولیت‌پذیری بالا، نگرش به پیری مثبت‌تری را پیش‌بینی می‌کند (۱۰، ۲۶). علاوه بر این مطالعه روپرشت و همکاران (۲۰۱۹) نشان داد که مسئولیت‌پذیری با آگاهی از تغییرات مثبت وابسته به سن مرتبط است (۲۸). مطالعه وون و همکاران (۲۰۲۰) نشان داد که در سالمندان مبتلا به دیابت بین مسئولیت‌پذیری بالاتر و کیفیت زندگی بهتر ارتباط وجود دارد (۲۷). در تبیین این یافته‌ها می‌توان گفت که افراد سالمند مسئولیت‌پذیر با انتخاب سبک زندگی سالم و رفتارهای بهداشتی بهتر، سالم‌تر مانده و در طول زمان محدودیت‌ها و مشکلات سلامتی مرتبط با افزایش سن کمتری را تجربه کرده و از آن آگاه می‌شوند، در نتیجه دیدگاه مثبت‌تری نسبت به پیری دارند (۲۸، ۳۱). علاوه بر این افراد مسئولیت‌پذیر با تعهد بیشتری به انجام وظایف خود می‌پردازند که منجر به احساس ارزشمندی و اعتماد به نفس بیشتری می‌شود. این احساسات مثبت، می‌توانند به داشتن دیدگاه مثبت‌تر نسبت به تجربیات زندگی از جمله پیری کمک کنند که این امر به نوبه خود می‌تواند به ادراک بهتر از پیری در دوران سالمندی کمک کند (۳۲).

نتایج مطالعه حاضر نشان داد که سالمندان با برون‌گرایی بالاتر، ادراک از پیری بالاتری دارند که با یافته‌های برایانت (۲۰۱۶) و هریس^{۱۱} (۲۰۰۳) همخوانی دارد که نشان دادند برون‌گرایی ارتباط معکوسی با اضطراب پیری دارد. در تبیین این یافته‌ها می‌توان گفت که افراد برون‌گرا معمولاً به دلیل داشتن روابط اجتماعی قوی در جامعه فعال‌تر

¹⁰ Xiaohui Chen

¹¹ Lori A Harris

هستند که این امر ممکن است به عنوان یک سپر محافظتی در برابر اثرات منفی افزایش سن مثل از دست دادن نقش عمل کرده و به آن‌ها کمک کند تا دیدگاه مثبت‌تری نسبت به پیری داشته باشند (۱۰، ۳۳). طبق مدل رگرسیون ارتباط معناداری بین توافق‌پذیری و ادراک از پیری یافت نشد که این یافته با نتایج مطالعه کورنت و همکاران (۲۰۱۹) همسو بود که نشان دادند توافق‌پذیری ارتباطی با نگرش به پیری ندارد (۲۶). اما نتایج مطالعه حاضر با نتایج مطالعات برایانت (۲۰۱۶) و هریس (۲۰۰۳) که نشان دادند برون‌گرایی ارتباط معکوسی با اضطراب پیری دارد متفاوت است (۱۰، ۳۳). تفاوت در نتایج مطالعات می‌تواند به علت تفاوت در متغیرهای کنترلی و یا به خاطر تفاوت در ابزار مورد استفاده باشد که می‌تواند تاثیر ویژگی‌های شخصیتی را بر نتایج تغییر دهند. در بررسی ارتباط بین گشودگی و ادراک از پیری طبق مدل رگرسیون ارتباط آماری معناداری یافت نشد که با نتایج مطالعه هریس و همکاران (۲۰۰۳) همسو بود که نشان دادند گشودگی با اضطراب پیری ارتباطی ندارد (۳۳). اما نتایج مطالعه حاضر با نتایج مطالعات کورنت و همکاران (۲۰۱۹) که نشان دادند گشودگی بالاتر با نگرش به پیری مثبت‌تر مرتبط است همسو نبود (۲۶). همچنین این یافته‌ها با مطالعه روپرشت و همکاران (۲۰۱۹) که گشودگی را با آگاهی از تغییرات مثبت وابسته به سن مرتبط دانستند همخوانی ندارد (۲۸). در تبیین این یافته‌ها می‌توان گفت که افراد با سطح بالای گشودگی به تجربه، کنجکاو و به دنبال تجربیات متنوع و جدید هستند و تمایل دارند تا از راه‌های مختلف، تنوع را در زندگی روزمره خود ایجاد کنند که این ویژگی می‌تواند منبعی برای رضایت از زندگی پس از بازنشستگی باشد. با این حال در کشور ما ممکن است افراد به علت تفاوت‌های فرهنگی و یا مشکلات اقتصادی نتوانند به خوبی به نیازهای مرتبط با این ویژگی شخصیتی پاسخ دهند و این بعد در شخصیت سالمندان کمرنگ شده باشد که این مسئله می‌تواند دلیل تفاوت در نتایج مطالعه حاضر با مطالعات ذکر شده باشد.

نتیجه‌گیری نهایی:

نتایج به دست آمده در این مطالعه حاکی از این است که ابعاد روان‌رنجوری، مسئولیت‌پذیری و برون‌گرایی شخصیت قادر به پیش‌بینی ادراک از پیری هستند و ویژگی‌های شخصیتی می‌توانند عوامل موثری در زمینه شکل‌گیری ادراک از پیری باشند. این یافته‌ها نه تنها شکاف موجود در ادبیات تحقیقاتی را پر می‌کنند و می‌توانند به عنوان پایه‌ای برای تحقیقات آتی در زمینه روان‌شناسی سالمندی عمل کنند که به بررسی روابط ویژگی‌های شخصیتی و ادراک از پیری در جوامع و فرهنگ‌های مختلف می‌پردازند، بلکه می‌توانند در طراحی برنامه‌های آموزشی و مداخلات روان‌شناسی موثرتری که هدف آن‌ها ارتقای سلامت روان و بهبود کیفیت زندگی سالمندان است، مورد استفاده قرار بگیرند. علاوه بر این، آموزش خانواده‌ها و مراقبان در مورد چگونگی حمایت از ویژگی‌های شخصیتی مثبت در سالمندان و تأثیر آن بر ادراک سالمندان از پیری، می‌تواند به تقویت ادراک مثبت آن‌ها نسبت به پیری کمک کند. بنابراین پیشنهاد می‌شود که سیاست‌گذاران حوزه سلامت و متخصصان روان‌شناسی، با طراحی برنامه‌های آموزشی و مشاوره‌ای مرتبط با افزایش مسئولیت‌پذیری و برون‌گرایی و همچنین کاهش روان‌رنجوری، به بهبود ادراک از پیری توجه کنند. این اقدامات می‌توانند به سالمندان در دستیابی به دیدگاه مثبت، بهبود کیفیت

زندگی و سازگاری بهتر با پیری در مواجهه با مشکلات سلامتی و محدودیت‌ها کمک کنند. از آنجایی که مطالعه حاضر به صورت مقطعی و بر روی جمعیت سالمندان شهر مشهد انجام شد، پیشنهاد می‌شود که در مطالعات آتی با استفاده از طرح‌های طولی و گسترده‌تر نقش سایر عوامل متغیر مانند تغییرات زمانی و تاثیرات فرهنگی و محیطی بر رابطه بین ادراک از پیری و ویژگی‌های شخصیتی را مورد بررسی قرار دهند.

محدودیت‌ها:

از محدودیت‌های این مطالعه می‌توان به طراحی مطالعه به صورت مقطعی، عدم دسترسی به سالمندان دارای ناتوانی یا محدودیت‌های حرکتی و میزان مشارکت کمتر زنان سالمند اشاره کرد.

تشکر و قدردانی:

بدینوسیله مراتب تشکر و قدردانی را از سالمندان شرکت‌کننده در مطالعه و کارکنان مراکز بهداشت شهر مشهد که کمال همکاری را با محقق داشتند، اعلام می‌داریم.

ملاحظات اخلاقی

این پژوهش از نوع توصیفی تحلیلی بوده و کلیه کدهای اخلاقی ذیل تحت نظر معاونت پژوهشی و کمیته اخلاق دانشگاه علوم پزشکی سبزوار در تمام طول مطالعه حاضر در نظر گرفته شده است. این طرح در کمیته اخلاق دانشگاه علوم پزشکی سبزوار با کد IR.MEDSAB.REC.1402.070 در تاریخ ۱۴۰۲/۰۸/۱۰ به ثبت رسیده است.

حامی مالی:

مقاله‌ی حاضر از پایان نامه مقطع کارشناسی ارشد در دانشگاه علوم پزشکی سبزوار استخراج شده است.

مشارکت نویسندگان:

تمام نویسندگان در طراحی، اجرا و نگارش همه بخش‌های پژوهش حاضر مشارکت داشته‌اند.

تعارض منافع:

بنابر اظهار نویسندگان این مقاله تعارض منافع ندارد.

- ۱) Rezvani Khaledi F, Pedram A. Alternative futures of population ageing in Iran with causal layered analysis. *Interdisciplinary Studies on Strategic Knowledge*. 2020;3(12):373-404.
- ۲) Silva-Smith AL, Benton MJ. Self-Perception of aging among older adults and participation in prevention. *Western Journal of Nursing Research*. 2021;43(11):1010-6.
- ۳) Hausknecht S, Low LF, O'Loughlin K, McNab J, Clemson L. Older Adults' Self-Perceptions of Aging and Being Older: A Scoping Review. *Gerontologist*. 2020;60(7):e524-e34.
- ۴) Zhu M, Ding X, Wang Q, Xue J, Shi J, Li Z. Association between self-perception of aging and cognitive function in Chinese older adults: The mediation effect of health behaviors. *Geriatric Nursing*. 2023;54:350-6.
- ۵) Velaithan V, Tan M-M, Yu T-F, Liem A, Teh P-L, Su TT. The association of self-perception of aging and quality of life in older adults: a systematic review. *The Gerontologist*. 2024;64(4):gnad041.
- ۶) Chopik WJ, Giasson HL. Age differences in explicit and implicit age attitudes across the life span. *The Gerontologist*. 2017;57(suppl_2):S169-S77.
- ۷) Moser C, Spagnoli J, Santos-Eggimann B. Self-perception of aging and vulnerability to adverse outcomes at the age of 65–70 years. *Journals of Gerontology Series B: Psychological Sciences and Social Sciences*. 2011;66(6):675-80.
- ۸) Wurm S, Tesch-Römer C, Tomasik MJ. Longitudinal findings on aging-related cognitions, control beliefs, and health in later life. *The Journals of Gerontology Series B: Psychological Sciences and Social Sciences*. 2007;62(3):P156-P64.
- ۹) Lin J-N. Gender differences in self-perceptions about aging and sleep among elderly Chinese residents in Taiwan. *Journal of Nursing Research*. 2016;24(4):347-56.
- ۱۰) Bryant C, Bei B, Gilson K-M, Komiti A, Jackson H, Judd F. Antecedents of attitudes to aging: A study of the roles of personality and well-being. *The Gerontologist*. 2016;56(2):256-65.
- ۱۱) Levy BR, Myers LM. Preventive health behaviors influenced by self-perceptions of aging. *Preventive medicine*. 2004;39(3):625-9.
- ۱۲) Tully-Wilson C, Bojack R, Millier PM, Stallman HM, Allen A, Mason J. Self-perceptions of aging: A systematic review of longitudinal studies. *Psychology and Aging*. 2021;36(7):773.
- ۱۳) Sadegh Moghadam L, Foroughan M, Mohammadi F, Ahmadi F, Farhadi A, Nazari S, et al. Aging perception in older adults. *Iranian Journal of Ageing*. 2016;10(4):202-9.
- ۱۴) Yaghoobzadeh A, Sharif Nia H, Pahlevan Sharif S, Hosseinigolafshani SZ, Mohammadi F, Oveisi S, et al. Role of sex, socioeconomic status, and emotional support in predicting aging perception among older adults. *The International Journal of Aging and Human Development*. 2018;87(1):77-89.
- ۱۵) Kang W, Steffens F, Pineda S, Widuch K, Malvaso A. Personality traits and dimensions of mental health. *Scientific Reports*. 2023;13(1):7091.
- ۱۶) Stieger M, Flückiger C, Rüeeggler D, Kowatsch T, Roberts BW, Allemand M. Changing personality traits with the help of a digital personality change intervention. *Proceedings of the National Academy of Sciences*. 2021;118(8):e2017548118.
- ۱۷) Rahimzadesani M, Abolfathi Momtaz Y, Foroughan M, Zanjari N. Association between Older Adult Personality Traits and Elder Abuse. *Iranian Journal of Ageing*. 0-
- ۱۸) Diehl M, Wettstein M, Spuling SM, Wurm S. Age-related change in self-perceptions of aging: Longitudinal trajectories and predictors of change. *Psychology and Aging*. 2021;36(3):344.

- .۱۹ Hausknecht S, Low L-F, O'loughlin K, McNab J, Clemson L. Older adults' self-perceptions of aging and being older: A scoping review. *The Gerontologist*. 2020;60(7):e524-e34.
- .۲۰ Shenkin SD, Laidlaw K, Allerhand M, Mead GE, Starr JM, Deary IJ. Life course influences of physical and cognitive function and personality on attitudes to aging in the Lothian Birth Cohort 1936. *International Psychogeriatrics*. 2014;26(9):1417-30.
- .۲۱ Saleh Manige H, Papi S, Sahaf R, Abbasi Asl M, Ramshini M, Rassafiani M, et al. Predicting the perception of aging based on optimism in the elderly people. *Iranian Journal of Ageing*. 2020;14(4):450-61.
- .۲۲ Sexton E, King-Kallimanis BL, Morgan K, McGee H. Development of the Brief Ageing Perceptions Questionnaire (B-APQ): a confirmatory factor analysis approach to item reduction. *BMC geriatrics*. 2014;14(1):1-11.
- .۲۳ Sadegh Moghadam L, Foroughan M, Mohammadi Shahboulaghi F, Ahmadi F, Sajjadi M, Farhadi A. Validity and reliability of the Persian version of the Brief Aging Perceptions Questionnaire in Iranian older adults. *Clinical interventions in aging*. 2016;507-11.
- .۲۴ Khormaei, Farmani. Examining the psychometric indicators of the short form of the Big Five Personality Factors Questionnaire. *Scientific-research quarterly of psychological methods and models*. 2014;4(16):29-39.
- .۲۵ Rostami M, Ahmadboukani S, Saleh Manijeh H. Big five personality traits and predicting mental health among Iranian older adults. *Gerontology and Geriatric Medicine*. 2022;8:23337214221132365.
- .۲۶ Kornadt AE, Siebert JS, Wahl H-W. The interplay of personality and attitudes toward own aging across two decades of later life. *PLoS One*. 2019;14(10):e0223622.
- .۲۷ Woon LS-C, Gosse PJ, Kaunismaa ES, Mainland RL, Ravindran A, Mustafa N, et al. The Big-Five personality traits and quality of life in elderly Malaysian patients with diabetes mellitus: A cross-sectional study. 2020.
- .۲۸ Rupprecht FS, Dutt AJ, Wahl H-W, Diehl MK. The role of personality in becoming aware of age-related changes. *GeroPsych*. 2019.
- .۲۹ Chen X, Pu J, Shi W, Zhou Y. The impact of neuroticism on symptoms of anxiety and depression in elderly adults: The mediating role of rumination. *Current Psychology*. 2020;39:42-50.
- .۳۰ Suchy Y, Williams PG, Kraybill ML, Franchow E, Butner J. Instrumental activities of daily living among community-dwelling older adults: Personality associations with self-report, performance, and awareness of functional difficulties. *Journals of Gerontology Series B: Psychological Sciences and Social Sciences*. 2010;65(5):542-50.
- .۳۱ Baek Y, Martin P, Siegler IC, Davey A, Poon LW. Personality traits and successful aging: Findings from the Georgia Centenarian Study. *The International Journal of Aging and Human Development*. 2016;83(3):207-27.
- .۳۲ Zeigler-Hill V, Holden CJ, Enjaian B, Southard AC, Besser A, Li H, et al. Self-esteem instability and personality: The connections between feelings of self-worth and the big five dimensions of personality. *Personality and Social Psychology Bulletin*. 2015;41(2):183-98.
- .۳۳ Harris LA, Dollinger SMC. Individual differences in personality traits and anxiety about aging. *Personality and Individual Differences*. 2003;34(2):187-94.